

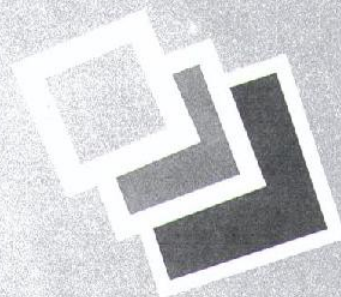
ISSN 1729 - 5351

№ 03 (154) март 2016

Открытая ШКОЛА

Информационно-методический журнал

Образование не имеет точки насыщения

Білім беру процесі сапасының мониторингі

Білім берудің ішкі жүйесінің жағдайын қадағалау бойынша басқару қызметінің басты түрі **мониторинг** болып табылады. Ол негізінен білім беруді басқарудағы әрекеттің тиімділігін көтеруге, басқару жүйесінің технологиялық негізі болуға және едәуір ауқымды, әртүрлі мәліметтерді қорытуға, білім беру үрдісін түзету, дәлдеу арқылы нәтижелерге жедел әсер етуді қамтамасыз ететін, білім беру жағдайы туралы ақпараттарды ұдайы, үнемі беруге арналған.

Білім беру сапасының мониторингісін мақсатты бағытталған, арнайы ұйымдастырылған, білім беру процесін түзету бойынша басқарудың шешімдерін сайма-сай, уақытылы қабылдау мақсатындағы білім сапасының негізгі қасиеттерінің өзгерісін үзіліссіз қадағалау деп сипаттауға болады.

Ақпараттық қамтамасыз етудің білім беру процесіндегі ролі әркез ерекше, бұл күнде білім беру принципінің негізгісі болып отыр, оның маңыздылығы мен басты функциясы: білім беру процесі мен басқару жүйесінің сандық және сапалық талдауларына бірлік өлшем болуы және білім берудің ішкі жүйесінің, оның жетістіктерінің, даму құрылымының жағдайын бағалаумен байланысты.

Білім беру сапасының толыққанды ақпараттық қамтамасыз етілуі төмендегі маңызды қарама-қайшылықтарды шешуге тығыз байланысты:

- ақпарат тапсырудың басты мақсатына элементтік (қарапайым) құрамның, құрылым және қалыптың сәйкессіздігі;
- басқарушы субъектінің көзімен қарағанда түскен ақпараттың толық еместігі және басқарылатын жақтың көзімен берілген ақпараттың молдығы;
- бастапқы ақпаратты жинаудың әдістері мен қолданылатын құралдардың және тапсыру формалары мен қорытылған соңғы ақпаратты қолданудың сайма-сай еместігі.

Бұл қарама-қайшылықтар ақпараттармен жұмыстың сенімді әдістері мен құралдарының көмегімен шешілуі мүмкін.

Мектептің білім беру жүйесінде мониторинг әрқашан әртүрлі түрде, формада, өлшемде болды. Ол тексеру немесе бақылау жұмыстары, емтихандар, тексерулер. Дегенмен, тәжірибе көрсеткендей, бұл формалар жеткілікті тиімді болмады. Оның басты кемшілігі – оқушылардың үлгеріміне және мұғалімдер жұмысының нәтижесіне әсер ететін себептерді анықтайтын диагностикалық функциясының болмауы.

Қазіргі заманғы мониторинг білім беру үрдісінің жағдайы үзіліссіз зерттеу жүйесінің қызмет етуін талап етеді.

1. Мектеп ресурстарының сапасы.

Айрықша маңызды мектеп ресурстары: кадрлық, ақпараттық-әдістемелік.

Кадрлық әлеуметтік бағалау жұмыс жасау қабілеті критерийі позициясы тұрғысынан жүзеге асады:

- педагог кадрлар өз функцияларын дұрыс орындауға қаншалықты қабілетті;
- мектеп қызметіне оң бағыттағы қатынасы, жеткілікті кәсіпқой қабілетті ме;
- әлеуметтік қамтамасыз етудің қажетті деңгейіне ие ме.

Ақпараттық-әдістемелік ресурстарды талдау қазіргі заманғы талапқа сай әдістемелерді қолдануға сәйкестікті орнатудан, білім алушылар мен білім берушілердің жеке мүмкіндіктерінен, білім беру процесін технологияландырудың деңгейін анықтаудан, мектептегі әралуан байланыстың мақсаттық және функционалдық қызметтерінің келісушілігінен, бағдарламалардың сабақтастығынан педагогикалық, басқарушылық, әдістемелік ақпараттар арналарының тиімділігі мен нәтижелілігінен тұрады.

Мониторинг сапасының әдістемесі

Мекеме атауы -----

Бөлім атауы -----

Әдістеме этаптарының атауы	Әдістеме этаптарына міндеттеме
1. Мақсаты: жалпы мақсаты; нақты мақсат	Берілген бөлімде әлеуметтік белгіленген категорияда терең жалпы мақсаттар қаралады. Жалпы мақсат уақытында жоқ болып кетуі мүмкін. Нақты мақсат – зерттеу, өңдеу, өлшеу, есептеу. Нақты мақсаттарды нөмірлеу ұсынылады. Мысалы, «мақсат 1», «мақсат 2»
2. Мониторинг міндеттері	Нақты мақсаттарды жетістікке жеткізу үшін берілген этапта негізгі міндеттер шешіледі. Міндеттер мақсатпен байланысып, нөмірленеді. Мысалы, міндеттер: Мақсатқа 1: міндет 1. 1, міндет 1. 2 т. б., мақсатқа 2: 2. 1, міндет 2. 2 т. б., міндеттер негізінде мониторингтің жоспар-бағдарламасы, нақты шаралар, керекті ресурстар қалыптасады.

ХАЛЕТОВА Д.К.,
«Өрлеу» БАҰО» АҚ
филиалы Ақтөбе
облысы бойынша
педагогикалық
қызметкерлердің
біліктілігін арттыру
институтының
мониторинг және
талдау бөлімінің
бастығы,
МЕДЕЛБАЕВА Ж.К.,
«Өрлеу» БАҰО» АҚ
филиалы Ақтөбе
облысы бойынша
педагогикалық
қызметкерлердің
біліктілігін арттыру
институтының
мониторинг және
талдау бөлімінің бас
маманы

**УЧРЕДИТЕЛЬ –
Общественный
образовательный фонд
«Открытая школа»**

Журнал выходит
с ноября 2001 года

Главный редактор
Лариса Попова

Зам. главного редактора
Галина Червякова
(тел. 8 777 255 5531)

Дизайн, верстка
Ирина Соколова

Корректор

Турсун Кенесары

Адрес редакции:

г. Алматы, 050035
8-й мкр., д. 4, кв. 82.

Тел./факс: (727) 249-84-38

E-mail: o. shkola@rambler.ru

Сайт:

open-school.kz

Перепечатка материалов без
ссылки на журнал запрещена.
Журнал выходит 1 раз в месяц
и распространяется по подписке
в школах, лицеях и гимназиях.

Подписной индекс 75944.

Отпечатано в типографии
ИП Волкова

Нелля Андреевна

Адрес: г. Алматы,

ул. Раимбека, 212/1,

тел.: 8 (727) 330-03-12

Заказ № 51

Тираж: 500 экз.

Свидетельство об учетной
регистрации № 3352-Ж
от 31.10.2002 г.

Требования к публикациям

1. Объем статьи не должен превышать 7 печатных страниц, набранных в текстовом редакторе Word, кеглем шрифта 12 пт одинарным межстрочным интервалом.

2. В редакцию представляется электронный вариант.

3. В сведениях об авторе (авторах) обязательно указываются фамилия, имя, отчество (полностью), ученое звание, ученая степень, должность или профессия, место работы (наименование учреждения или организации), населенного пункта; телефон или почтовый (электронный) адрес.

4. Все цитаты и ссылки, цифровые данные необходимо тщательно проверять по первоисточникам.

5. Список литературы оформляется в соответствии с ГОСТ 7.1-2003.

Редакция не имеет возможности вступать в переписку, рецензировать и возвращать не заказанные ею рукописи и иллюстрации, а также предоставлять справочную информацию.

Ответственность за содержание рекламных объявлений несет рекламодатель.

СЕГОДНЯ В НОМЕРЕ:

СЛОВО РЕДАКТОРА

2

АКТУАЛЬНАЯ ПРОБЛЕМА

3-14

25-летию независимости Республики Казахстан – 25 инноваций развития «Өрлеу»

С.Д. Муканова

PIRLS зерттеуіне дайындық қалай?

Шадетова А.К.

Білім беру процесі сапасының мониторингі

Д.К. Халетова, Ж.К. Меделбаева

Проблемы и перспективы школьного исторического образования в условиях

обновления содержания среднего образования

А.Т. Жанисов, З.К. Шегенова

ВНИМАНИЕ, ОПЫТ

15-29

Профессиональное сообщество – средство саморазвития и повышения профессиональной компетенции педагога

С.Н. Барвих

Начни с себя. *М.А. Итикеева*

Успешная адаптация учащихся пятых классов через развитие способностей

саморегулируемого обучения как залог успешности и функциональной грамотности

Н.А. Есүлова, Л.Н. Савинова

Жаһандану жағдайында заманауи мектептің мақсаты – тұлғаның дарындылығын дамыту

Б.И. Аяпова

Проблемно-развивающее обучение как средство формирования компетенций по

русской литературе

Л.А. Павленко

«Жазылыр мен туралы естелістер»... Мұқағали Мақатаевтың 85-жылдық мерейтойына қарсы

А.К. Нұрғалина

Ағылшын тілі сабағында жаңаша әдіс – тәсілдерді қолдана отырып оқу дағдыларын қалыптастыру

Талипова Г.Р.,

Развитие ассоциативного мышления учащихся на уроках музыки

О.А. Ступакова

ОТКРЫТЫЙ УРОК

30-31

Ручная обработка древесины пилением. Урок технологии в 5 классе

М.Ж. Елеусизов

ИНКЛЮЗИВНОЕ ОБРАЗОВАНИЕ

32-33

Инклюзивті білім беруді ұйымдастыруда кездесетін кедергілер және оларды шешу жолдары

С.Е. Кәмекбаева

ПРЕЗЕНТАЦИЯ ШКОЛЫ

34-63

Начальная школа – основа всего образования

Е.И. Липко

Мұғалім, алға! *О.В. Боброва*

Обучающее изложение по временам года (в рамках апробации подхода lesson Study)

Ж.Г. Чаплинская

Роль уроков физкультуры в начальной школе

Л.И. Чернышова

Әдептілік әліппесі! Ашық тәрбие сағаты

А.Б. Иманқұлова

Посвящение в первоклассники. *Е.С. Исакова*

Как математика связана с познанием мира. Урок познания мира в 3 классе

Е.В. Медведева

Сложение и вычитание десятков. Урок математики в 1 классе

А.А. Мустафаева

Cars and balls! *Л.Б. Ишалева*

Животный и растительный мир. КВН по предмету «Познание мира» во 2-м классе

З.Н. Салихова, Г.Н. Нурманова

К. Паустовский. Дружбе Тобик. Интегрированный урок литературного чтения и

самопознания в 3 классе

В.Я. Кацаева

Вода. Свойства воды. Познание мира, 2 класс

И.В. Нешева

Здоровьесберегающие технологии на уроках английского языка

Е.И. Липко

СЛОВО ОБ УЧИТЕЛЕ

64-69

Хочу рассказать о счастливом человеке

Н.Н. Лановенко

По меркам идеального

И.И. Шайхутдинов, Э.К. Кенешева

ЧИТАЛЬНЫЙ ЗАЛ

70-71

Кітапханада этномәдени білім мен тәрбие беру жолдары

Н.Н. Ермекова

ДАТЫ, СОБЫТИЯ

2-3 ОБЛ., 72

«Единство народа – высшая добродетель»

А.К. Сальменбаева

День Благодарности в школе

И. Казакова, М. Гимельрейх

